Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice
Rastislavova 43, 041 90 Košice
štátna príspevková organizácia zriadená Zriaďovacou listinou MZ SR č. 1842/1990-A/I-2 zo dňa 18.12.1990

Úrad komisára pre osoby
so zdravotným postihnutím
JUDr. Zuzana Stavrovská
Račianska 153
831 54 Bratislava 35

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
Račianska 153, 831 54 Bratislava 35
Dátum - 6. 12. 2024
Číslo záznamu: 3557/24 Číslo spisu: M/002/2023/PSCH
Prílohy/listy: Vybavuje: JUDr. Stavrovská

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Košice
M/002/2023/PSCH/01 11.11.2024	UNLP/0230/05303/2024/104	OKaS/055-615 3013	02.12.2024

Vec
Vyjadrenie sa k výsledkom šetrenia a uloženým opatreniam súvisiacim s monitoringom na pracovisku I. psychiatrickej kliniky UNLP Košice v dňoch 19. 07. - 20. 07. 2023

Po oboznámení sa s obsahom správy z monitoringu dodržiavania ľudských práv a slobôd na I. psychiatrickej klinike Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice (ďalej len „UNLP“) uvádzame nasledovné vyjadrenie:

Na úvod uvádzame, že monitoring a návrhy Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „Úrad“) sú vítanou iniciatívou na zlepšenie podmienok pre pacientov a považujeme túto spätnú väzbu za konštruktívny príspevok k zlepšeniu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na I. psychiatrickej klinike (ďalej len „I. PK“). Cieľom I. PK je poskytovať starostlivosť, ktorá rešpektuje bio-psycho-sociálny model, práva pacientov a princípy modernej, dôstojnej starostlivosti.

Napriek obmedzeným materiálovo technickým a priestorovým zdrojom, zdravotnícki pracovníci I. PK aktívne pracujú na skvalitnení podmienok pre pacientov a zamestnancov. Návrhy na riešenia sú dôkladne analyzované a zaradené do plánov I. PK. Klinika implementuje opatrenia, ktoré sú v súlade s aktuálnymi štandardmi a legislatívnymi požiadavkami. Pracovisko je tiež pripravené diskutovať o identifikovaných výzvach a možných riešeniach.

Vyjadrenie k vybraným výsledkom monitoringu:

- **Hlásenie mimoriadnych udalostí**: Na I. PK sa evidujú a hlásia všetky typy mimoriadnych udalostí v súlade s platnou legislatívou a internými postupmi UNLP.
- **Denný psychiatrický stacionár a observácie pacientov**: Presun denného psychiatrického stacionára do priestorov s denným svetlom považujeme za nevyhnutnú požiadavku. Zároveň sa stotožňujeme s odporúčaním zrušiť observácie pacientov, ktoré narúšajú liečebný proces hospitalizovaných pacientov, a plne podporujeme jeho implementáciu.

+421 (0)55/615 3111 Ústredňa Rastislavova 43
+421 (0)55/640 2111 Ústredňa Tr. SNP 1
č.ú. ŠP: 7000280550/8180
IBAN: SK06 8180 0000 0070 0028 0550

IČO: 00 606 707
DIČ: 2021141969
IČDPH: SK2021141969
BIC: SPSRSKBA

unlp@unlp.sk
www.unlp.sk

- **Indikácie liekov „podľa potreby“**: Na I. PK sa nerealizuje podávanie liekov v režime „podľa potreby“, z dôvodu snahy o minimalizáciu rizík a zaistenie presného terapeutického plánu.
- **ECT v nadregionálnom kontexte**: Percento pacientov podstupujúcich elektrokonvulzívnu liečbu (ECT) je potrebné vnímať v kontexte nadregionálneho pôsobenia I. PK. Klinika je vyhľadávaná pacientmi s predchádzajúcou pozitívnou skúsenosťou s ECT, čo je dôkazom erudície I. PK v tejto oblasti.
- **Tlačivá informovaného súhlasu na výkon ECT**: Do systému Komplexného nemocničného informovaného systému UNLP (ďalej len „KNIS“) boli priebežne pridávané rôzne formy tlačív informovaného súhlasu na výkon ECT, vrátane obdobia pred vydaním štandardného diagnostického a terapeutického postupu (ŠDTP). Aktuálne sa používa len verzia súhlasu podľa ŠDTP, pričom staršie verzie boli zo systému odstránené. Personál I. PK podieľajúci sa na výkone ECT absolvoval opakované školenie o správnom informovaní pacienta a vedení príslušnej dokumentácie.
- **Evidencia ECT bez súhlasu pacienta**: I. PK zaviedla osobitnú evidenciu použitia ECT bez súhlasu pacienta, čo zvyšuje transparentnosť a umožňuje detailné monitorovanie týchto výkonov. Personál I. PK podieľajúci sa na výkone ECT absolvoval opakované školenie týkajúce sa indikácie a postupu pri podávaní ECT bez súhlasu pacienta.
- **Počet zákrokov ECT u pacientov bez vyjadrenia súhlasu:** Počet takto podaných zákrokov, ktorý je všeobecne nižší, je vždy riadne odôvodnený dosiahnutím terapeutického účelu alebo pominutím medicínskych dôvodov na ďalšie podávanie výkonu bez súhlasu. Prepúšťanie pacientov po úprave ich klinického stavu reflektuje medicínske indikácie a nie je spojené s opakovaným vyjadrovaním nesúhlasu s výkonom.
- **Monitorovanie a regulácia ECT**: Súhlasíme s odporúčaním, že aplikácia ECT by mala byť dôkladne monitorovaná a regulovaná s cieľom minimalizovať riziká a maximalizovať prínosy pre pacientov.
- **Použitie sieťových lôžok**: I. PK nedisponuje žiadnymi sieťovými lôžkami, čo odráža snahu o humanizáciu starostlivosti a rešpektovanie práv pacientov.

Tieto body reflektujú náš záväzok k dodržiavaniu štandardov kvality a práv pacientov a súčasne upozorňujú na potrebu systémových zmien, ktoré by mohli ďalej podporiť naše úsilie o skvalitnenie poskytovanej starostlivosti.

Vyjadrenie k uloženým opatreniam:

Opatrenie č. 1

V priestoroch I. PK boli osadené tabule s informáciou, že priestory sú monitorované.

Opatrenie č. 2

V rámci štandardných procesov zdravotníckeho zariadenia sa na I. PK rieši dostupnosť uzamykateľných skriniek na izbách v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

Opatrenie č. 3 a 4

Na základe podnetu monitorovacieho tímu boli informácie týkajúce sa návštevných hodín zosúladené, za účelom zabezpečenia ich jednoznačnosti.

Opatrenie č. 5

Evidencia vychádzok pacientov je riadne vedená v zdravotnej dokumentácii. Denný pobyt pacientov na čerstvom vzduchu patrí medzi priority našej kliniky, avšak realizácia tohto cieľa je dlhodobo limitovaná architektonickými obmedzeniami existujúcich priestorov. V súčasnosti sú denné vychádzky pacientov realizované za sprievodu členov terapeutického tímu, ako sú liečební pedagógovia a špeciálni pedagógovia. Námietky pacientov voči nepovoleným vychádzkam sú riadne

zaznamenávané v ich zdravotnej dokumentácii, vrátane spôsobu ich vybavenia a odôvodnenia daného rozhodnutia.

Opatrenie č. 6

Keďže dlhoročne zavedené postupy už plne pokrývajú požiadavky na danú oblasť, toto opatrenie nepovažujeme za odôvodnené.

Opatrenie č. 7

Telocvičňa je denne prístupná pacientom všetkých oddelení I. PK, okrem toho je určená na systematické využitie na relaxačné a pohybové aktivity. Nenachádzame legislatívnu oporu pre požiadavku viesť osobitnú evidenciu využitia miestnosti. Zároveň sa domnievame, že zavedenie ďalšej evidencie by zbytočne administratívne zaťažilo členov terapeutického tímu, čím by mohlo obmedziť čas venovaný priamej terapeutickej práci s pacientmi.

Opatrenie č. 8.

Plnenie opatrenia je v procese realizácie.

Opatrenie č. 9

Na I. PK bolo zavedené vypracovávanie epikritického zhodnotenia na týždennej báze, ako aj pri preklade pacienta na iné oddelenie I. PK. Zároveň sú do tvorby individuálnych plánov liečby systematicky začleňované požiadavky pacientov, čo umožňuje lepšie prispôsobenie liečby ich potrebám a podporuje aktívnu účasť pacientov na procese zotavenia.

Opatrenie č. 10

Plnenie opatrenia je v procese realizácie.

Opatrenie č. 11

Pracovisko zaviedlo evidenciu vitálnych ECT v rámci celkovej evidencie ECT.

Opatrenie č. 12

Pracovisko I. PK používa aktuálnu verziu tlačiva podľa štandardného diagnostického a terapeutického postupu (ŠDTP). Časy podpisov a poučení sú automaticky generované v systéme KNIS.

Opatrenie č. 13

Čas podpisu dokumentu o poučení a informovanom súhlase pacientov je riadne zaznamenaný pri vygenerovaní príslušného dokumentu zo systému KNIS, čím sú dodržané všetky príslušné požiadavky. V používaní je tlačivo pre ustanovenie osôb, ktorým je možné informovať v určenom rozsahu podávania informácie o zdravotnom stave pacienta vrátane informovania o mimoriadnej udalosti.

Opatrenie č. 14

Pri hospitalizácii pacientov s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony je žiadanie aktuálneho rozsudku a jeho založenie do zdravotnej dokumentácie štandardným postupom. Tento postup je dôsledne dodržiavaný, aby sa zabezpečilo riadne overenie osoby opatrovníka, ako aj rozsahu obmedzenia právnej spôsobilosti, a tým aj dodržanie práv pacientov v súlade s platnou legislatívou.

Opatrenie č. 15

Evidencia použitia obmedzovacích prostriedkov je vedená v súlade s Metodickým usmernením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Register bol vedený od 01. 03. 2023, t. j. ešte pred vydaním predmetného usmernenia. Zároveň vykonané kontroly za strany Okresnej prokuratúry Košice II potvrdili bezchybné vedenie registra a dokumentácie.

Opatrenie č. 16

Použitie obmedzovacích prostriedkov je hlásené blízkej osobe pacienta, pričom o tomto hlásení je riadne vedený záznam v zdravotnej dokumentácii pacienta.

Opatrenie č. 17
Použitie chemického obmedzovacieho prostriedku je riadne zaznamenávané v zdravotnej dokumentácii pacienta, ako aj v zázname o použití obmedzovacieho prostriedku a v zázname o sledovaní pacienta počas jeho použitia. Súčasne je zápis o použití takéhoto obmedzovacieho prostriedku odosielaný príslušnej prokuratúre v súlade s platnou legislatívou. Tento postup je na pracovisku I. PK dôsledne dodržiavaný.

Opatrenie č. 18
Na pracovisku I. PK dlhoročne pôsobí sociálny pracovník v roli case manager, ktorým je sestra so špecializáciou v odbore ošetrovateľskej starostlivosti v psychiatrii. Vzhľadom na tieto zavedené postupy, ktoré plne pokrývajú požiadavky na danú oblasť, toto opatrenie nepovažujeme za odôvodnené.

Na záver si dovoľujeme uviesť, že oceňujeme a vyjadrujeme úprimné poďakovanie Úradu za všetky postrehy, námety, povzbudenia a odporúčania, ako aj za pozitívne hodnotenie rôznych aspektov práce na I. PK. Osobitne si vážime kladné hodnotenie zabezpečenia slobodnej komunikácie pacientov, vytvorenie stimulujúceho a útulného prostredia na oddeleniach I. PK vrátane stacionára, ponuky voľnočasových aktivít pre pacientov.

Z výsledkov monitoringu využijeme odporúčania Úradu na posilnenie terapeutických procesov, bezpečnosti a komfortu pacientov. I. PK implementuje opatrenia, ktoré sú v súlade s aktuálnymi štandardmi a legislatívnymi požiadavkami.

S pozdravom

Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice
Rastislavova 43
041 90 KOŠICE
-3-

MUDr. Ľuboslav Beňa, PhD., MPH
riaditeľ